

NHỮNG MÔ HÌNH VĂN HÓA ĐỌC CẦN ĐƯỢC KHUYẾN KHÍCH

Ở Việt Nam, từ lâu đã hình thành và phát triển rất nhiều, mô hình đọc sách gây được ấn tượng trong lòng bạn đọc cũng như dư luận xã hội. Trong đó, thư viện tư gia, tủ sách gia đình đã hình thành và phát triển từ hàng trăm năm nay. Đặc biệt, ngoài tủ sách gia đình, những năm gần đây, ở nước ta đã hình thành và phát triển một số mô hình văn hóa đọc rất ấn tượng như: Tủ sách dòng họ, Câu lạc bộ sách, Xe sách lưu động, Thư viện sách tư nhân phục vụ cộng đồng...

ƯỚC VỌNG XÂY DỰNG TỦ SÁCH DÒNG HỌ CỦA CHÁNG TRAI "GÂN"

Gần 14 năm, Nguyễn Quang Thạch một mình miệt mài theo đuổi "sự nghiệp" đưa sách về nông thôn với mong muốn cung cấp cho người dân sống ở các vùng nông thôn trên phạm vi cả nước được tiếp cận với nguồn tri thức rộng lớn của nhân loại, để áp dụng tri thức, khoa học kỹ thuật vào sản xuất, chăn nuôi; góp phần nâng cao văn hóa đọc cũng như đời sống văn hóa tinh thần cho người dân. Cho đến nay, anh đã xây dựng

được gần 100 tủ sách với gần 10.000 đầu sách ở hơn 20 tỉnh, đã phục vụ hàng ngàn độc giả ở vùng nông thôn với hơn 20.000 lượt sách được mượn. Đặc biệt, có 4 dòng họ và 3 cá nhân (ở 5 tỉnh, thành phố trên toàn quốc) đã tự nhân rộng mô hình Tủ sách dòng họ phát huy tốt giá trị góp phần nâng cao văn hóa đọc cho con em trong mỗi dòng họ và những người dân nơi đây.

Nguyễn Quang Thạch vốn là người đam mê sách, chưa học hết cấp 2, anh đã đọc hết tủ sách với số lượng hơn 700

● ĐÀI SON

cuốn của gia đình. Thạch tâm sự: "Càng đọc, tôi càng hứng thú bởi được tiếp cận với nhiều kiến thức rộng lớn của nhân loại nhằm hỗ trợ cho việc học và nhu cầu tìm hiểu thế giới của bản thân. Và tôi đã luôn ao ước ở mỗi làng quê trên khắp đất nước mình đều có thư viện sách để những đứa trẻ như tôi có thể được mượn đọc thỏa thích.... Tôi khởi đầu công việc bằng những chuyến hành trình qua nhiều tỉnh để vận động cá nhân, tổ chức quyên góp sách cũ đưa về vùng nông thôn giúp nhân dân - nhất

là các em thanh, thiếu niên được đọc sách nhằm nâng cao dân trí”. Chính vì vậy, mô hình tủ sách dòng họ ra đời sau khi ý tưởng đưa sách về nông thôn được hình thành năm 1997. Trong khoảng thời gian rất dài, Thạch đã thiết kế nhiều mô hình thư viện khác nhau, nhưng mô hình đạt yếu tố tự nhân rộng và đánh thức được nguồn lực đang ngủ trong xã hội thì tủ sách dòng họ là hợp lý nhất. Dòng họ có vị trí rất quan trọng trong đời sống cộng đồng và gia đình Việt Nam; cấu trúc cộng đồng nông thôn được hình thành chủ yếu bởi nhiều dòng họ sinh sống trong làng, xã, thôn, xóm. Tâm lý chung là ai cũng muốn dòng tộc mình phát triển hơn, do đó nhiều người sẽ quan tâm hơn ...

CÂU LẠC BỘ SÁCH - “ĐIỂM ĐẾN” CỦA MỌI NGƯỜI...

Hiện ở nước ta đã hình thành một số Câu lạc bộ sách, trong đó tiêu biểu là CLB Người yêu sách Nguyễn Huy Tưởng (TP. Hồ Chí Minh). Cho đến nay, sau gần một năm đi vào hoạt động, CLB đã thu hút được hàng trăm bạn đọc khắp mọi miền đất nước làm cộng tác

viên thân thiết và hàng ngàn bạn đọc đã tìm đến đọc sách tại CLB. Theo ông Phạm Thế Cường – Chủ nhiệm CLB thì: một

Thực hiện mục tiêu phát triển văn hóa đến năm 2020, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt (tại Quyết định số 581/QĐ-TTg), với chỉ tiêu cụ thể: Phấn đấu đến năm 2020, 50 % gia đình ở thành phố, đô thị có tủ sách gia đình; 30 % gia đình ở vùng nông thôn có tủ sách gia đình; 15 % gia đình ở vùng đồng bào miền núi, vùng sâu, vùng xa có tủ sách gia đình.

trong những điểm yếu của văn hóa đọc là do thiếu sự gắn kết giữa những người đọc sách để cùng nhau chia sẻ, lựa chọn và bình phẩm về những cuốn sách hay, sách có giá trị. Do vậy, CLB Người yêu sách Nguyễn Huy Tưởng ra đời nhằm tạo một không gian sinh hoạt văn hóa cho những ai yêu mến sách, thích đọc sách; cùng nhau trao đổi, chia sẻ về những cuốn sách hay, có giá trị của nhà văn Nguyễn Huy Tưởng cũng như về các tác giả, tác phẩm được yêu thích; tổ chức gặp gỡ, giao lưu với các tác giả, các nhà phê bình nhằm tôn vinh, thúc đẩy thói quen đọc sách trong cộng đồng.

THƯ VIỆN LƯU ĐỘNG - BÁNH XE TRI THỨC: MÔ HÌNH MẪU Ở THỦ ĐÔ

Đây là kết quả hợp tác giữa Thư viện Hà Nội và Quỹ Quốc tế Singapore (Singapore International Foundation - SIF) với sự hỗ trợ của Tập đoàn Keppel Land tại Việt Nam. Dự án “Thư viện lưu động - Bánh xe tri thức” sẽ được triển khai trong vòng 3 năm tại 10 địa phương

thuộc ngoại thành Hà Nội (gồm Phú Nghĩa, Bạch Thạch, Thôn Nội, Thăng Trí, Lương Châu, Chúc Sơn, Hoàng Xá, Đại Đồng, Phù Lưu Tế và Nam Hồng). Đó là những địa phương nghèo, có nhiều hộ gia đình thu nhập hàng tháng chưa đến 900.000 đồng. Khoảng 4.000 trẻ em sẽ được hưởng những lợi ích thiết thực từ dự án này.

Mục đích của Dự án nhằm nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của mạng lưới thư viện cơ sở, đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu và giải trí của mọi người dân trên địa bàn và dự án đã đi vào hoạt động từ ngày 24/3/2011.

Dự án được trang bị hơn 1.500 đầu sách, truyện tiếng Việt và tiếng Anh, các đồ chơi và trò chơi giáo dục, 06 bộ máy tính hiện đại kết nối Internet. Thư viện lưu động sẽ luân lượt có mặt tại các điểm đã được lựa chọn vào các ngày thứ bảy và chủ nhật hàng tuần để phục vụ nhu cầu đọc sách và truy cập Internet của người dân. Hàng tuần, cùng với cán bộ Thư viện Hà Nội, đội ngũ tình nguyện

viên Singapore và tình nguyện viên của Keppel Land sẽ tham gia vào các hoạt động như: kể chuyện, hướng dẫn các em sử dụng máy vi tính và các phương tiện truyền thông đa phương tiện.

XE SÁCH LƯU ĐỘNG FAHASA

Được thành lập từ năm 1995, đến nay, sau 16 năm hoạt động liên tục, xe sách lưu động Fahasa đã thực sự trở thành người bạn thân thiết đối với bà con ngoại thành TP.HCM, bạn đọc vùng sâu, vùng xa ở nhiều tỉnh thành. Xe sách lưu động ra đời nhằm “rút ngắn” khoảng cách về văn hóa đọc giữa bạn đọc đô thị với bạn đọc vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn. Đặc biệt, hưởng ứng cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” Fahasa đã tổ chức nhiều chuyến xe lưu động tổ chức giới thiệu sách, phục vụ các hoạt động văn hóa, giáo dục, các sự kiện của một số địa phương.

Tuy chỉ được thiết kế trên một xe tải 3,5 tấn nhưng xe sách lưu động đã trang bị đầy đủ kệ sách, bàn, ghế, máy phát điện,

tivi với đầy đủ các loại hàng hóa, chủ yếu là sách và đồ dùng học tập. Theo ông Phạm Minh Thuận, Tổng Giám đốc Fahasa: Phục vụ người đọc là mục tiêu hàng đầu! Bằng một xe sách với hơn 1.000 tựa sách thuộc nhiều thể loại: Sách giáo khoa, tham khảo, sách thiếu nhi và vật phẩm văn hóa, văn phòng phẩm có mẫu mã đa dạng, chất lượng tốt cũng được bày bán phục vụ bạn đọc. Trong mỗi đợt phục vụ, xe sách lưu động đều có chương trình giảm giá từ 10% cho các mặt hàng sách mới, 5% cho các mặt hàng văn hóa phẩm và chương trình sách giá đặc biệt giảm từ 20% đến 80% dành cho các độc giả. Không chỉ là bán sách, tại những vùng sâu, vùng xa, buổi tối, xe sách lưu động còn tổ chức chiếu phim hoạt hình, phim tài liệu phục vụ bà con và các em học sinh, tổ chức những buổi giao lưu với Đoàn Thanh niên địa phương; trao những phần quà cho các em có nhiều cố gắng trong học tập, tạo niềm vui và động lực để các em vượt qua khó khăn.

